

ROMÁNIA/ERDÉLY

Internethasználat Romániában: előtérben a közösségi média, háttérben minden egyéb hasznos funkció

Az Európai Unió 16 és 74 év közötti lakosságának 87 százaléka használta tavaly valamilyen célra az internetet – derül ki az Európai Unió Statisztikai Hivatala, az Eurostat friss felméréséből. Mint rámutattak, az internethasználat folyamatosan nőtt a korábbi években, tavaly pedig még fokozottabbá vált ez az emelkedés a világjárvány hatására. Tavaly egyébként a legmagasabb internethasználatot Dániában jegyezték 99 százalékkal, a legalacsonyabbat, 70 százalékosat pedig Bulgáriában. [...] Románia szintén a sereghajtók között található 78 százalékkal. Az összesítésben azt is vizsgálta az Eurostat, hogy mire használták az internetet a felhasználók. Az Unió szintjén a legnagyobb arányban az elektronikus levelezés (74 százalék), a termékekről és szolgáltatásokról való tájékozódás (69 százalék), illetve az üzenetváltás (68 százalék) voltak a legnépszerűbb online tevékenységek. A vizsgált 12 kategória közül Románia kilencedben az utolsó helyen végzett. Az egyedüli kategória, amelyben Románia az európai uniós átlag fölött teljesített, az a közösségi média használata, utóbbira a lakosság 65 százaléka használta tavaly az internetet. [...] Míg például Dániában vagy Hollandiában egy átlagfelhasználó már azelőtt megszerezte az internethasználattal kapcsolatos ismeretei nagy részét, mielőtt a közösségi médiahasználat elterjedt volna, nálunk ez nem így történt véli Dimén-Varga Tünde pszichológus...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Drámaian romlott a nők életminősége a járvány idején

Tavaly, a járvány szülte válságos időszakban több mint harminc százalékkal nőtt a családon belüli erőszak áldozatainak a száma az előző évhez képest, és 19 százalékkal több nemi erőszakos esetet jelentettek. Ugyanakkor azáltal, hogy a távoltartási rendelet kizárólag online volt igényelhető, sok hátrányos helyzetű vidéki áldozat, aki nem rendelkezett digitális eszközökkel, internet-hozzáféréssel vagy ezek használatához szükséges ismeretekkel, nem fért hozzá ehhez a védelmi lehetőséghez. Mindemellett rengeteg nőnek okozott megélhetési gondokat a járványhelyzet, sok olyan munkahely szűnt meg, ahol jellemzően nők dolgoztak – többek között ezekre az aggasztó adatokra hívták fel a figyelmet a szakemberek a Nőies pandémia című online kerekasztal-beszélgetésen, amelyen A nők tapasztalatai a világjárvány idején tematikájú tanulmányt ismertették...” Forrás: E-nepujasg.ro: [teljes cikk >](#)

Bemutatták az Előre az Úz Völgyében című új kiadványt Kézdivásárhelyen

Rendhagyó kötetet mutattak be kedden a céhes városban, a Kovászna Megyei Művelődési Központ és a kézdivásárhelyi Pro Press Egyesület közös kiadásában Előre az Úz völgyében címmel, Kocsis Károly szerkesztésében. A könyvben Gottfried Barna történész, levéltáros tanulmánya a kor hadtörténetébe vezeti be az olvasót, Tamás Sándor térképgyűjtő az Úz völgye térképészeti történetét ismerteti. Továbbá Kövér Gyula a helyszínen készített művészi értékű rajzai és a budapesti Hadtörténeti Intézet és Múzeum gyűjteményéből származó korabeli fotók gazdag illusztrációja is látható benne...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Románul jelent meg kötet az „aranykorszak” magyarságpolitikájáról

15-20 év kutatómunkáját összegzi Novák Csaba Zoltán történész, az MTA külső köztestületének tagja, RMDSZ-es szenátor az Epoca de aur? Ceașescu și maghiarii. [...] című frissen megjelent kötetében, amely a román történész-szakma mellett a szélesebb közönséget is célozza. Az 1960-as évek végi magyar kulturális intézményalapításoktól az 1980-as évek „magyar nemzetiségű román dolgozók” felfogásáig, a falurombolásig és a Ceașescu-rendszer bukása előtti években Magyarország és Románia között kibontakozó diplomáciai háborúig ívelő, az 1990-es marosvásárhelyi „fekete március” erőszakos etnikai konfliktusában is megmutatkozó magyarságpolitikáról. Novák Csaba Zoltán többször publikált, tartott előadást és a témáról készült dokumentumfilm is a közreműködésével, Vig Emese rendezésében. A történész a bibliográfiát és a lábjegyzeteket a román olvasóközönséghez igazította, hogy minél több román, illetve angol nyelvű magyar vonatkozású publikációhoz érjen el az, aki bővebben érdekel a téma. „Lesznek viták, remélem, hogy lesz sok kritika is, mert az azt jelenti, hogy elérte a hatását a munka...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Ismét magyart a főszerkesztő a Kolozsvári TV-nél

Magyar főszerkesztő váltja Alin Gelmărean többségi vezetőt a Román Televízió (TVR) kolozsvári területi stúdiójának kisebbségi szerkesztőségében. Pákai Enikő azt reméli, hogy a veszélyhelyzettel együtt járó „túlélés” után építkezni is tudnak majd. A Krónika megkeresésére elmondta, hogy teljes egészében ő veszi át a kisebbségi szerkesztőség irányítását. Mint arról beszámoltunk, ezt a

feladatot két hónapig a szerkesztőség több tagjának a megdöbbenésére a stúdió munkáját is irányító, román nemzetiségű Alin Gelmărean látta el. Azt várjuk, hogy járjon le a veszélyhelyzet és akkor remélhetőleg meghirdethetjük a versenyvizsgákat az elég sok betöltetlen állásra. Akkor elkezdhetünk majd építkezni, mert elég nagy leépülés történt a szerkesztőségben az elmúlt másfél-két évben” – fogalmazott a régi-új főszerkesztő, aki 2012-2016 között is irányította már a szerkesztőség munkáját. Elmondta, jelenleg a négy betöltetlen állás is van, és ugyanennyi szerkesztő igyekszik nap, mint nap legyártani a magyar adást...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Magyar kutatók bizonyították, hogy a változatos csoportban élő verebek egészségesebbek

Annak bemutatása, hogy a "diverz személyiségekből álló házi veréb csoportokban a madarak kevésbé stresszesek, mint a homogén személyiség-összetételű csoportokban levő madaraké, és ennek hatása a fiziológiai állapotukban kimutatható", valószínűleg önmagában is megérne egy hírt, de ha hozzátesszük, hogy az ezt igazoló kutatás a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Evolúciós Ökológia Kutatócsoportjának és a Debreceni Egyetem MTA-DE Viselkedésökológia Kutatócsoportjának együttműködésében született. Vágási Csongorral (BBTE) az MTA külső köztestületének tagjával, Fülöp Attilával és Barta Zoltánnal (DE) beszélgettünk először egy kicsit arról, hogy miként működik egy nemzetközi lapban a publikáció, majd magáról az öt évvel ezelőtti kutatásról is. [...] Mostanság a biológiában is egyre jellemzőbb, hogy a kéziratot még publikálás előtt feltöltjük különböző tudományos kézirat szerverekre, ahol már egy tágabb közönség hozzáférhet. Ezeket a szervereket követik a szaklapok, és megpróbálják a saját profilukba illő kéziratokat kihalászni. Minket is így kerestek meg, mondván, ha jónak látjuk, akkor küldjük be hozzájuk...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Szikszai Ildikó és Szikszai Attila, a kolozsvári Ábel vezetői a kiadó perspektíváiról

Nemcsak tankönyveket adott és ad ki a kolozsvári Ábel Kiadó, de egyetemi jegyzeteket, szépirodalmat, népdalgyűjteményeket, irodalmi szöveggyűjteményeket, mesekönyveket. A kiadó múltjáról, jelenéről a vezetőkkel, Szikszai Ildikóval és Szikszai Attilával beszélgettünk. [...] A járványhelyzet miatt kiadónknak visszaesett a forgalma, ez természetesen anyagi nehézségeket okoz. 2020-ban elmaradtak a korábbi években jól működő könyves rendezvények – könyvbemutatók, író-olvasó találkozók, könyvvásárok, olvasójátékok. Az elmúlt év a kiadó számára bár gazdaságilag nehéz volt, szakmailag, könyvkiadás tekintetében mégis érdekesnek, gazdagnak mondható, tizenkét új könyvet adtunk ki. [...] A kiadót nem mi alapítottuk, hanem a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, de a névválasztáskor valóban szempont volt a beszédes név: ha lehet, legyen erdélyi vonatkozása, márpedig Tamási Ábelje megtestesíti azokat a tulajdonságokat, amelyekre akár erdélyi kiadóként is szükségünk van ahhoz, hogy minden körülmények között boldoguljunk. [...] Az első alternatív tankönyvek már a kilencvenes évek közepén, második felében megjelentek az oktatásban...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Bocskai Napok 28. alkalommal

A hét végén ismét megtartják Nyárádszeredában a település „kisebbit” városnapi rendezvényét, a Bocskai Napokat. Az ünnepi eseménysorozattal azon történelmi pillanat előtt tiszteleg a kisváros, hogy 1605. február 21-én itt választották Erdély fejedelmévé a székelyek Bocskai István bihari főurat. Az idei ünnepség is háromnapos lesz, [...] a városi könyvtár lesz a házigazdája a Covid-duma nevű kerekasztal-beszélgetésnek, amely az egy éve életünket meghatározó, szabályozó járványhelyzetről szól majd. A meghívott szakemberek – dr. Szedzerjesi János, a Maros Megyei Klinikai Kórház igazgatója, egyetemi docens, valamint dr. Sántha Ágnes szociológus, az MTA külső köztestületének tagja, a Sapientia EMTE marosvásárhelyi karának adjunktusa – beszélgetését Kányádi Orsolya rádiós újságíró vezeti...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

A legkülönbözőbb hagyományok kelnek életre a Hargita megyei farsangbúcsúztatón

A helyi közösségek megerősítésére tevődik a hangsúly a szerdái tartó 29. Hargita Megyei Farsangbúcsúztatón. Ferencz Angéla, a Hargita Megyei Kulturális Központ igazgatója a rendezvénysorozat részleteiről, Pozsony Ferenc néprajzkutató az alakoskodás hagyományáról a 21. században, valamint a mulatság új értelmezéséről beszélt lapunknak. [...] Ferencz Angéla néprajzkutató a Krónika érdeklődésére elmondta, ezekben a falvakban a társasági élettel a különböző benti munkák révén és a párválasztási események formájában még ma is találkozhatunk. A három leggyakoribb forgatókönyv az álesküvő, áltemetés és az ítélező játékok, amelyben állatot áldoznak fel. A farsang köré szerveződő szokások nemcsak Erdélyben, hanem az egész keresztény kultúrában fennmaradtak és számos helyen posztmodern kultúránkat is átszövik. [...] Pozsony Ferenc néprajzkutató lapunknak elmondta, ennek oka az örök emberi tulajdonság, hogy időnként szeretünk sajátunkból kibújva, belebújni egy másik lény bőrébe. A farsangi maszkviselés és tabudöntögetés az átalakulási szükségletünknek tesz eleget...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Kalotaszegi lelkészpár a járvány előidézte párkapcsolati gondokról

A Kolozs megyei Magyarfenesen a református és a római katolikus gyülekezetek összefogásával három évvel ezelőtt szervezték meg az első Házasság Hete rendezvényt. Lengyelne dr. Püsök Sarolta egyetemi docens, a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző és Zeneművészeti Karának oktatója úgy fogalmazott, mint minden ünnepnek, a

Házasság Hetének is a figyelemfelkeltés a célja. Magyarfenes református lelkipásztora, Lengyel István a bibliai alapigazságot hangsúlyozza, hogy az embernek nem jó egyedül lenni. Az emberek össze vannak zárva, minden cselekedetük együvé köti őket. A bezártság miatt azonban sok kapcsolat nem úgy működik, ahogyan az korábban természetes volt. [...] A református egyházban alapszabály, hogy a lelkész a házasulandó párral jegyes beszélgetést folytat. Akik erre hajlandóak, azokat szívesen látják a lelkészek, de Lengyel István szerint ez napjainkra sok esetben pusztá formalitássá válik. [...] Püsök Sarolta azt mondta, a társadalmi nyomás miatt nem köteleződnek el sokan, hiszen azt látják, hogy minden lecserélhető, nemcsak a hűtőszekrény, a kocsi, a lakás, hanem a férj és a feleség is...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Megrongálták Petőfi Sándor egyetlen horvátországi mellszobrát

Ismeretlen tettesek vasárnapra virradóra megrongálták Petőfi Sándornak a kelet-szlavóniai Harasztiban lévő egyetlen horvátországi kültéri mellszobrát – közölte Szenn Péter, a Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyház (HRKKE) püspöke. A bronzból készült mű Hunyadi László marosvásárhelyi szobrászművész alkotása, és a magyar sajtóban mint 'morcos Petőfi' vált híressé. Az alkotást közadományokból állították az egyház kezdeményezésére, és 2014. március 15-én avatták fel Haraszi főterén. A püspök elmondta: nem tudják, hogy a mellszobrot színesfém tolvajok próbálták-e meg eltulajdonítani, és tettüket anyagi haszonszerzés motiválta, vagy magyarelles cselekedetről van szó, de a felháborodás óriási...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Az államiság napját ünnepli ma Szerbia

Hétfő és kedd munkaszüneti nap Szerbiában az államiság napja miatt. 1804-ben ezen a napon, a Julianus-naptár szerinti gyertyaszentelő napján kezdődött meg a törökök elleni első szerb felkelés, 1835-ben pedig ugyanezen a napon hozták meg az első demokratikus szerb alkotmányt, amellyel kezdetét vette a modern szerb állam kialakítása. 2007 óta ez a katonaság napja is...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Közvitán a művelődési törvény módosítása; Az MNT szerint sérti a kollektív jogokat

Szerbia számos városában, így Szabadkán is közvitára bocsátották a művelődési törvény közeljövőben esedékes módosításának részleteit. A Művelődési Minisztérium az ország 2025-ig terjedő kulturális stratégiáját 20 pontban szedte össze. Ezek között olyan feladatok kapnak helyet, mint a kultúrára fordított költségvetés növelése vagy a regionális kulturális központok megnyitása, de azokat a kérdéseket is rendezné, amelyek például a kulturális örökséggel, a kortárs alkotóművészet egységesítésével vagy a szabadfoglalkozású művészek státuszának megoldásával foglalkoznak. [...] A kultúráról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslat, amelynek közvitája ezekben a napokban folyik Szerbia-szerte, több helyen is bizonyos, törvény által szavatolt nemzeti kisebbségi kollektív jogok elvételét irányozza elő, hangoztatja a Magyar Nemzeti Tanács állásfoglalása...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kinek jár az ingyenes tankönyv?

Az iskolákban megkezdődött az ingyenes tankönyvekre való feliratkozás, a szülők pedig február 12-ig jelezhetik, ha igényt tartanak rá. Természetesen igényelni akkor lehet, amennyiben a szülő rendelkezik a szükséges dokumentumokkal és azokat csatolni tudja az igényléshez, írja a Novosti. A legtöbb jogosult abba a nagycsaládos kategóriába tartozik, hiszen a családban minden harmadik, illetve többedik gyermek jogosult az ingyenes tankönyvre. Az ingyenes tankönyv azoknak is jár, akik családja szociális segélyre jogosult, továbbá fejlődési rendellenességgel, illetve fogyatékkal élő gyermek számára, továbbá azoknak is, akik meghatározott, individuális tanmenetben tanulnak – például a vakok és gyengén látók...” Forrás: Szabadmagyarorszo.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Támogatás a kisebbségi médiumoknak és kiadóknak

22 nemzetiségi nyomtatott sajtót és 9 kiadót támogat a tartományi kormány. Az erről szóló szerződéseket ma írták alá Újvidéken. A támogatás összértéke 312 millió dinárt tesz ki. A magyar nyelvű lapok közül a Hét Nap és a Magyar Szó kapott pénzügyi támogatást. A Hét Nap több mint 30 millió dináros támogatásban részesült. A hetilap az idén áprilisban ünnepli fennállásának 75. évfordulóját. Az 1944-ben alapított Magyar Szó a vajdasági magyar közösség egyetlen napilapja. Idén 105 millió dináros támogatást kapott a tartománytól...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Interjú: A vajdasági magyar hangjáték hetven éve

Az Újvidéki Rádióban pontosan hetven éve létezik hangjátékgyártás. Megalakult a rádió színi együttese is, ahol több mint húsz színész dolgozott, mellettük rendezők, dramaturgok, gyártásvezetők, lektorok és még sokan mások. Erre a hetven évre emlékezünk közösen, először Lakner Edittel, a Vajdasági Rádió és Televízió drámaszerkesztőségének főszerkesztőjével. [...] Az első hangjátékot 1951. január 20-án készítették el, ez volt Molnár Ferenc Marsall című egyfelvonásosa. A drámát Hirschler Ferenc alkalmazta rádióra, Sántha Sándor rendezte, s élőben adták elő az Újvidéki Rádióban, egy mikrofon előtt állva. Ettől a naptól számítjuk a vajdasági magyar hangjáték történetét. Gyorsan beindultak a dolgok, hiszen egy évre rá, 1952-ben már elkészült az első gyermekhangjáték is, Molnár Ferenc Pál utcai fiúk című regényének hangjátékváltozatát adták elő, s ezután már rendszeresen, hetente vagy kéthetente lehetett hallgatni különféle hangjátékműsorokat az Újvidéki Rádióban, Szimin Bosán Magdának köszönhetően...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Online egyetemi felvételi-felkészítő indult az MNT szervezésében

Kezdetét vette a Magyar Nemzeti Tanács ingyenes felvételi-felkészítő programja jövőbeli egyetemisták számára. A járvány miatt online folyik az oktatás. Összesen 143-an jelentkeztek az előkészítőre. A tanulók a felkínált 13 tantárgy közül választhattak ki kettőt, attól függően, hogy melyik egyetemre vagy főiskolára szeretnének majd bejutni. A reggeli online megnyitón De Negri Ibolya a Végrehajtó Bizottság tagja és Csikós Pajor Gizella felkészítő tanár, a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium igazgatója köszöntötte a résztvevő diákokat, tanárokat és a sajtó képviselőit. A órákat kéthetente tartják...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

A maradéki Berta Géza Magyar Életfa díjban részesült a közösséget összekovácsoló tevékenységéért

Maradék a Szerémség legjelentősebb magyar kultúrával rendelkező települése. A nagy múltú falu a szerémségi magyar kultúra központjának nevezhető. A település lakossága megközelíti a 2100 főt, és a mai napig nagy számban élnek a településen magyar nemzetiségűek. A magukat magyarnak valló lakosok száma meghaladja az 550 főt, vagyis a helyiek mintegy 25 százaléka magyar, ami a szórványban kiemelkedőnek tekinthető. A helyi magyarság legfőbb összetartó ereje a református templom udvarában álló épületben működő Petőfi Sándor Művelődési Egyesület, amely Szerémség-szerte híres népdalköréről, tamburazenekaráról, valamint néptáncosairól. Ahogy a helyiek nevezik: a Petőfi olyan kulturális központot képez, mely összegyűjti a megmaradt magyarságot – mondta el Berta Géza, a Petőfi Sándor Művelődési Egyesület vezetője, a helyi magyarság megőrzésének oszlopos tagja. Munkájának elismeréséül a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség elnöksége Magyar Életfa díjban részesítette...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Csak az első kérdésre adott válasz számít a kisebbségi listánál: Ma indul a népszámlálás Szlovákiában

Ahogy arról már az elmúlt hetekben többször is beszámoltunk, a tízévente sorra kerülő országos népszámlálás nyitónapját február 15-ére határozták meg. Az online kitölthető kérdőív egészen március végéig lesz kitölthető és a scitanie.sk webhelyen található meg, egyebek mellett magyar nyelvű változatban is. A kérdőív 14 kérdést tartalmaz, s köztük van az önmeghatározáson alapuló, a nemzetiségre és a vallási hovatartozásra vonatkozó rész is. Az viszont újdonságnak tekinthető, hogy Szlovákia kormányintézménye első alkalommal ismertette el hivatalosan, hogy a kisebbségi nyelvhasználati törvény szerinti településlista összeállításakor, ellenőrzésekor CSAK az első kérdésre adott nemzetiségi válaszokat veszik figyelembe. [...] Strédl Terézia pszichológus, az MTA külső köztestületének tagját kérdeztük, mit jelent számára magyarnak lenni. Az ember személyisége az első hat-nyolc évben alapozódik. Ha a gyermek ebben az időszakban csak a magyar nyelvet hallja, azon keresztül tanul meg eszmélni, gondolkodni, nevetni, bánkódní, belevésődik az anyanyelv egész életére. Ezért történnek olyan „hihetetlen” események, hogy a kamasz fiú, aki már el is felejtette a nagymama nyelvét, lázálmában magyarul hívja édesanyját. Stresszes, igényes helyzetben magyarul ugranak be a szavak, hiába vagyunk gyakorlottak a másik nyelvben...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Holnap lesz a Selye János Egyetem online nyílt napja

2021. február 16-án tartják a Selye János Egyetem nyílt napját, rendhagyó módon online formában – olvasható az egyetem honlapján. Az eseményen az érdeklődők tájékozódhatnak a tanulmányi kínálatról, az ösztöndíjakról, kollégiumokról, a hallgatói életéről és a jelentkezés menetéről. Az eseményt Juhász Györgynek – az MTA külső köztestületének tagja – a Selye János Egyetem rektorának köszöntője nyitja, majd megtekinthetők lesznek az egyetem karait bemutató videók, valamint egy jelentkezési segédlet is. Az egyes szakok, részlegek képviselőivel pedig chatszobákban beszélgethetnek a leendő egyetemisták...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Könyvsorsok – Ipolyság-regények

Vannak mágikus helyek, amelyek minduntalan felbukkannak különböző, egymással akár semmilyen kapcsolatban nem álló irodalmi művekben. Ezeket a helyeket mintha arra teremtették volna, hogy bennük és általuk életre keljen az irodalom, hogy regények játszódjanak bennük, épületeik, utcáik, tereik, lakosaik irodalmi alkotásokban váljanak halhatatlanokká. Talán kevesen tudják, hogy ilyen hely Ipolyság, szlovákul Šahy, Hont vármegye egykori székhelye, ez a ma határ menti, dél-szlovákiai kisváros. Szinte felsorolni is lehetetlen, hogy a város milyen hihetetlen inspirációt jelent nem egy kortárs alkotó számára. Az Ipolyság-regények elején rögtön egy szlovák nyelvű művet kell említeni, pontosabban hármát, Ladislav Ballek Južná pošta (1974), Pomocník (1977) és Agáty (1981), vagyis Posta délen, A segéd és az Akácok című regényeit, amelyek úgy kerültek be a szlovák irodalmi köztudatba, mint a „dél felfedezése” a szlovák irodalom számára. Ipolyság-regényként olvastatja magát továbbá egy másik trilógia is, Grendel Lajos New Hont-trilógiája... [...] Nem véletlen, hogy Halász Iván Dél-Szlovákia az irodalomban (2018) című monográfiájában huszonnégy alkalommal jelenik meg Ipolyság...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Az első tükörreflexes fényképezőgép ipolysági megalkotója

A világ első tükörreflexes fényképezőgépét 1943-ban szabadalmaztatták. A technikai eszköz létrehozója Dulovits Jenő matematikus, fotográfus és feltaláló Hont vármegye székhelyén, Ipolyságon született. [...] Matematika-fizika szakos tanári diplomát szerzett 1924-ben. Dulovits Jenő elsősorban tanárnak tartotta magát, ezt a pályát választotta, ez volt fő foglalkozása két évtizeden keresztül. Budapesti polgári iskolákban tanított. A tanítás mellett megmaradt a fotózásnál, a harmincas évek elején már magyarországi és nemzetközi fotókiállításokon vesznek részt az alkotásai. A fotózás mellett a fényképezés műszaki oldalával is folyamatosan kísérletezik. Műszaki ismereteire támaszkodva próbált összetett lencserendszert megalkotni. Az első saját készítésű objektívet 1927-ben állítja össze. Több találmánya meg is valósult. Ezek közé tartozik a DUTÓ, azaz a Dulovits és Tóth Miklós alkotta látványos előtéglencse. Az igazi hírnevet azonban a DUFLEX (Dulovits reflex) tükörlencsés objektív megalkotása hozta...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Egy év alatt Ukrajna népessége 300 ezer fővel csökkent

Ukrajna népessége gyorsan csökken az alacsony születési arány és a rövid élettartam miatt – mondta Lidia Tkacsenko, a Demográfiai és Társadalomkutató Intézet vezető kutatója. Elmondása szerint Európa szerte Ukrajnában van az egyik legalacsonyabb születési arány. Általános szabályunk, hogy a születésszámra fókuszálunk, de a szovjet idők óta a fő problémánk a rövid élettartam, és sajnos nincs stabil növekedési dinamika. A szakértő szerint Ukrajnában a társadalom állapota közvetlenül tükrözi többek között a demográfiát is. [...] Nyilvánvaló, hogy meg kell tanulnunk jobban bánni egymással, magának a hangulatnak is változnia kell ahhoz, hogy az emberek nyugodtabbnak és magabiztosabbnak érezzék magukat...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Diplomaosztó az ungvári egyetemen

Az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán-Magyar Oktatási-Tudományos Intézetében évente két alkalommal kerül sor diplomaosztó ünnepségre. Nyáron a baccalaureus hallgatók, illetve a természettudományi szakirányban végzett magiszter hallgatók vehetik át okleveleiket, míg a téli időszak a bölcsészettudományi szakos hallgatóké. Így volt ez idén február 9-én is, amikor a második szemeszter első napjaiban 14 végzős diák vehette át diplomáját, közülük ketten kiváló eredménnyel. A szakok szerinti bontás szerint 3 történelem, 4 nemzetközi kapcsolatok, társadalmi kommunikáció, ország ismeret (idegen nyelvi szakfordító), illetve 7 magyar nyelv és irodalom szakos magisztert bocsátott ki az intézet. A végzősöket dr. Spenik Sándor docens, az intézet igazgatója köszöntötte. [...] Dr. Zékány Krisztina docens, a magyar filológiai tanszék vezetője az elmúlt közel 6 esztendő szép emlékeit idézte. [...] Dr. Zubánics László docens, mindhárman az MTA külső köztestületének tagjai, a magyar történelem és európai integráció tanszék vezetője „útravalójában” a középkori történelemben nyúlt vissza, amikor az első egyetemek megkezdték munkájukat...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Már több mint 600 panasz érkezett az államnyelvvédő biztoshoz

Január 16-tól (a kisebbségellenes államnyelvtörvény 30. cikkének hatálybalépése óta) 605 panasz érkezett Tarasz Kreminy hivatalához – tájékoztatott az UNIAN. Az államnyelvvédő biztos elmondta, a legtöbb észrevétel (feljelentés) – szám szerint 267 – a fővárosból és Kijev megyéből futott be. Az ország nyugati, keleti és déli megyéiből jóval kevesebben keresték meg az ombudsman irodáját. Dnyipropetrovszk, Rivne, Ivano-Frankivszk, Hmelnickij megyéből és Kárpátaljáról mindössze 2-2 panasz érkezett. A bejelentők közül 281-en azt kifogásolták, hogy internet-áruházak kínálatukat nem ukrán nyelven tették közzé. 126-an azért panaszkodtak, mert nem államnyelven szolgálták ki...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Könyvajánló: Magyar újságok Kárpátalján az első Csehszlovák Köztársaságban

Megjelent Kiss Ágnes: Magyar újságok Kárpátalján az első Csehszlovák Köztársaságban című sajtótörténeti kötete az Intermix Kiadó gondozásában, a Kárpátaljai Magyar Könyvek sorozatának 294-ik köteteként. Sorozatszerkesztő és felelős kiadó: Dupka György, szerkesztette és lektorálta: dr. Zékány Krisztina, mindketten az MTA külső köztestületének tagjai...” Forrás: Karpatalja.ma:

[teljes cikk >](#)